

Sociální politika

Mirka Wildmannová

6.12.2011

Katedra veřejné ekonomie

E-mail: mirkaw@econ.muni.cz

Sociální politika

- **Jako praktická aktivita : vztah jedinců a sociálních podmínek jejich života**
- **Jako vědní disciplína: zabývá se zkoumáním procesu tvorby a realizace sociální politiky**

Vymezení sociální politiky

- **Konkrétní jednání zejména státu, kterým je ovlivněna sociální sféra společnosti (cíl: dlouhodobá koncepce, volba typu SP)**
- **Součást hospodářské politiky státu (cíl: eliminace sociální tvrdosti důsledkem fungování tržního mechanismu)**
- **Soubor opatření ve prospěch osob, jejichž životní úroveň je zajišťována cestou veřejné spotřeby**

Přístup sociální politiky k problémům:

- **Aktivní SP (perspektivní) – předcházení vzniku sociálních problémů**
- **Pasivní SP (retrospektivní) – řešení již vzniklých sociálních problémů**

Základní principy sociální politiky:

- Princip sociální spravedlnosti
- Princip sociální solidarity
- Princip subsidiarity
- Princip participace

Funkce sociální politiky

- **Ochranná**
- **Rozdělovací a přerozdělovací**
- **Homogenizační**
- **Stimulační**
- **Preventivní**

Objekty sociální politiky

- Jedinci ve společnosti
- Různé sociální skupiny dané země
- Sociální politika zaměřena na jedince
- Lze dále strukturovat: podle věku, vzdělání, příjmů, ekonomické aktivity, pohlaví...

Subjekty sociální politiky

- **Stát, jeho orgány**
- **Parlament**
- **Vláda a správní orgány státu: MPSV, OSSZ, Úřady práce ...**
- **Zaměstnavatelé – firmy**
- **Zaměstnavatelské , zaměstnanecké a odborové orgány**
- **Obce, jejich orgány a instituce**
- **Církev**
- **Občané, rodiny a domácnosti**

Nástroje sociální politiky

- ***Právní normy*** – Ústava ČR, Listina lidských práv a svobod, zákony, nařízení vlády ČR, vyhlášky ministerstev, kolektivní smlouvy, vyhlášky orgánů samosprávy
- ***Ekonomické nástroje***
 - fiskální nástroje, úvěrové nástroje, cenová politiky, sociální dokumenty

Nástroje sociální politiky

- **Organizační a programové struktury**
- **Nátlakové akce**

Nástroje s aplikačním charakterem

- **Sociální příjmy**
- **Sociální služby**
- **Věcné dávky**
- **Účelové půjčky**
- **Úlevy a výhody**
- **Ceny spotřebního zboží a služeb – státní regulace cen**

Oblasti – odvětví sociální politiky

- **Rodinná politika**
- **Zdravotní politika**
- **Sociální zabezpečení**
- **Vzdělávací politika**
- **Politika trhu práce a zaměstnanosti**
- **Bytová politika**

Sociální zabezpečení

- Sociální pojištění
- Státní sociální podpora
- Sociální pomoc

Sociální pojištění

■ Sociální pojištění

- nemocenské pojištění
- důchodové pojištění
- příspěvek na politiku zaměstnanosti

■ Zdravotní pojištění

Státní sociální podpora (do 31.12.2007)

■ Dávky poskytované v závislosti na příjmu

Přídavek na dítě

Sociální příplatek

Příspěvek na bydlení – převedeno do sociální pomoci

Příspěvek na dopravu – zrušen k 1.7.2004

Porodné

■ Dávky poskytované bez závislosti na příjmu

rodičovský příspěvek

dávky pěstounské péče

pohřebné

Částky životního minima od roku 2007

částky ŽM od 1.1.2007	
Typ domácnosti	v Kč/M
Jednotlivec	3 126,-
Domácnosti více osob	
<i>První osoba v domácnosti</i>	2 880,-
<i>Druhá a další osoba v dom.</i>	
není nezaop.dítětem	2 600,-
je nezaop.dítětem	
do 6 let	1 600,-
6 až 15 let	1 960,-
15 až 26 let	2 250,-
částka EM od 1.1.2007	2020,-

Státní podpora a sociální péče

Změny v dávkách státní sociální podpory a sociální péče k 1.1.2008

Přídavek na dítě

Přídavky v **pevné výši** podle věku dítěte

Věk dítěte	Výše přídavku
0 – 6 let	500 Kč
6 – 15 let	610 Kč
15-26 let	700 Kč

Nárok na přídavek na dítě **do 2,4 násobku** životního minima rodiny

Sociální přídavek

Nárok na sociální přídavek **do 2,0 násobku** životního minima rodiny

Žádosti o dávky

- **Žádosti o poskytování dávek SSP vyřizují kontaktní místa příslušných úřadů práce** podle místa trvalého pobytu osoby, která má na dávku nárok, tj. oprávněné osoby.
- **Žádosti o dávky se podávají na tiskopisech předepsaných MPSV.** Adresa kontaktního místa SSP - na <http://portal.mpsv.cz/ssp/local>.
Formuláře žádostí - <http://forms.mpsv.cz/sspforms/>.

Rodičovský příspěvek (RoP)

Peněžitá pomoc v mateřství (PPM) v délce 28 týdnů **vdaným i osamělým matkám** a 37 týdnů pouze po porodu víceročat

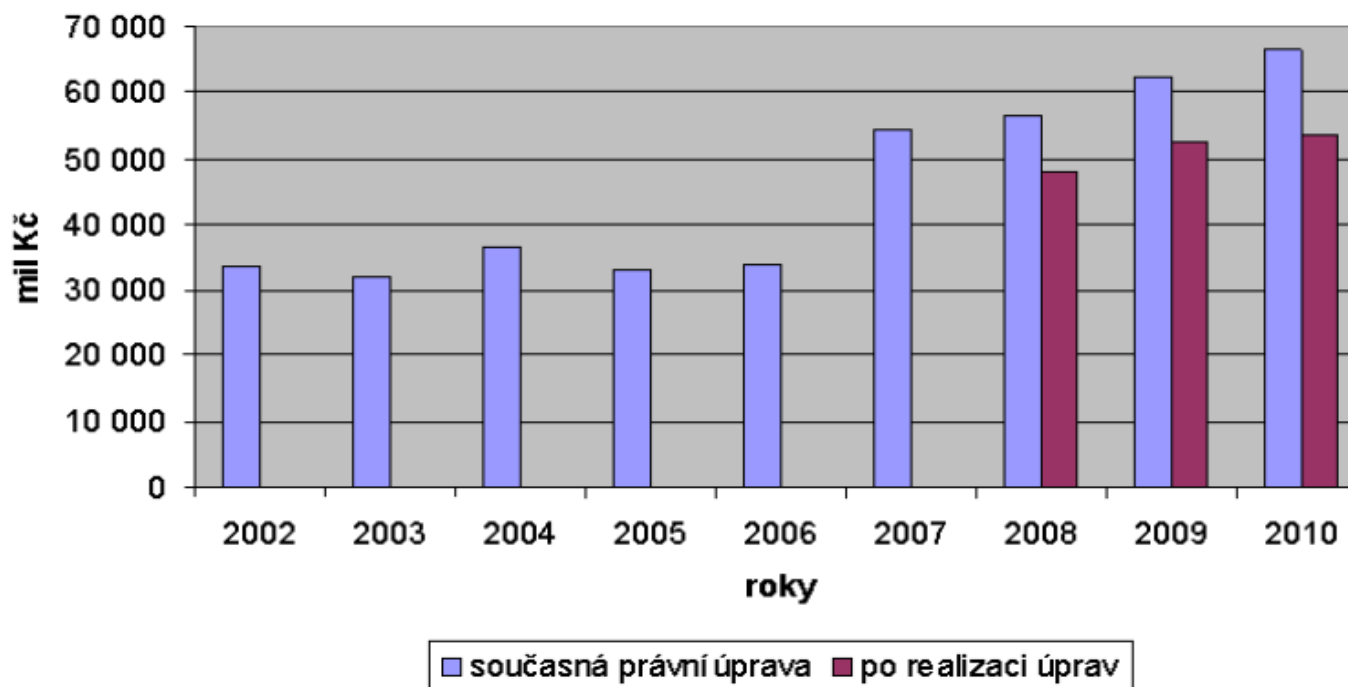
Čerpání RoP ve třech výměrách stanovených v pevných částkách:

- zvýšené 11 400 Kč
- základní 7 600 Kč
- snížené 3 800 Kč

Volba se vztahuje vždy k nejmladšímu dítěti v rodině a je nezaměnitelná.

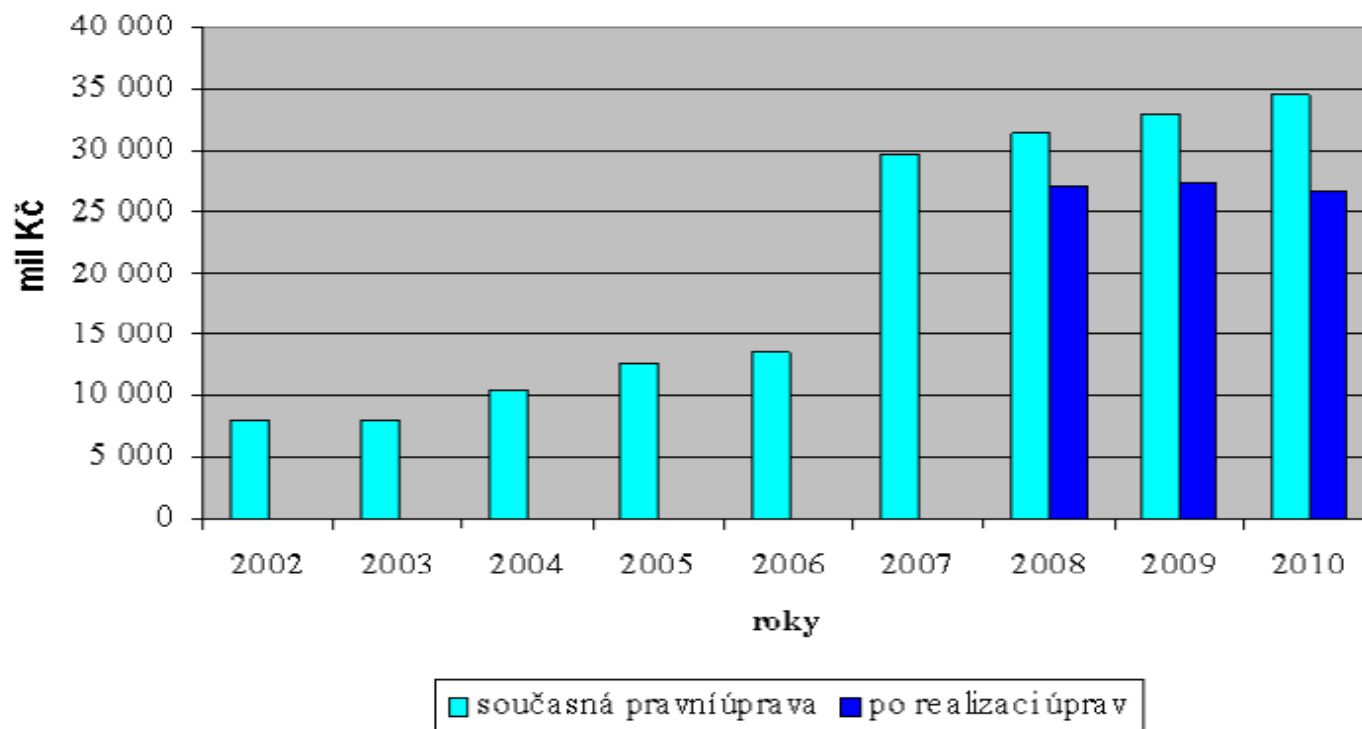
Porovnání celkových nákladů na dávky státní sociální podpory

Porovnání celkových nákladů na dávky státní sociální podpory

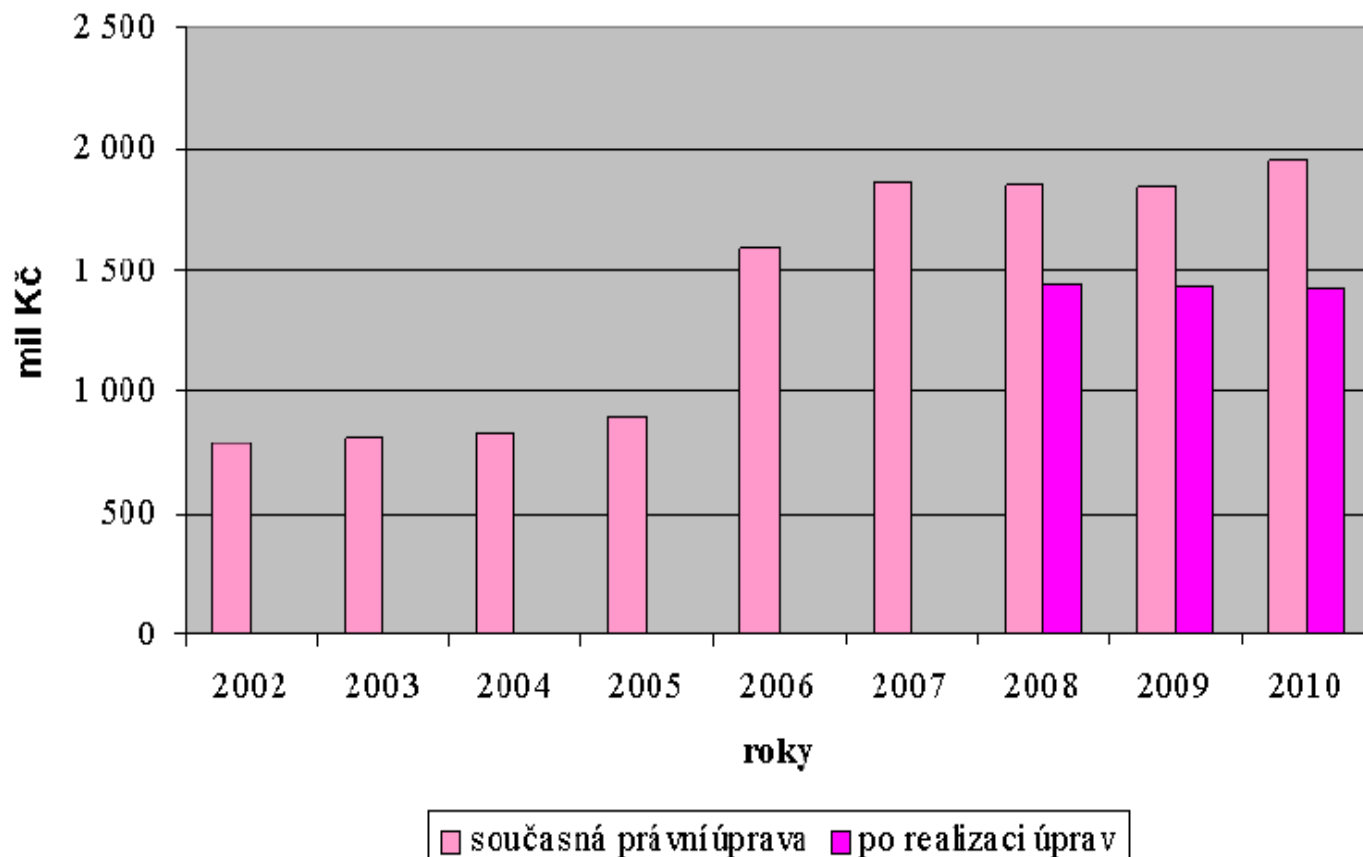
Porovnání nákladů na rodičovský příspěvek

Porovnání nákladů na rodičovský příspěvek

Porovnání nákladů na porodné

Porovnání nákladů na porodné

Sociální pomoc - nástroje

- Poradenství
- Sociálně – právní ochrana
- Sociální prevence
- Sociální služby
- Dávky sociální péče